

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zápis z 4. jednání pracovní skupiny KPSS Klatovy „Děti, mládež, rodiny s dětmi“

Termín jednání: **13. 3. 2014 od 9.30 hod.**
Místo jednání: Centrum celoživotního vzdělávání v Dominikánském klášteře,
Plánická 174, Klatovy
Účastníci jednání: viz prezenční listina

Program jednání:

Diskuze nad stávajícími podněty

- Integrace zdravotně postižených dětí do MŠ
- Kapacita MŠ a předškolní vzdělávání dětí ze soc. vyloučených lokalit nebo ze sociálně slabých rodin
- Sanační služby pro rodiny
- Navazující služby pro děti s jinými poruchami, než poruchami učení, přetížení speciálních pedagogických center
- Nízkoprahové centrum pro předškolní děti, sociální centrum pro práci s dětmi nižšího školního věku z vyloučených lokalit a pro práci s mládeží
- Nedostatečná návaznost sociálních služeb
- Volnočasové aktivity pro rodiny

1. Integrace zdravotně postižených dětí do MŠ

Paní ředitelka klatovských MŠ – p. Mgr. Luňáková upřesnila aktuální stav:

- V současné době navštěvuje MŠ asi 16 handicapovaných dětí, pro které je zajištěno 14 asistentů pedagoga.
- Počet integrovaných dětí narůstá. Tím je nutné navyšovat počet asistentů. Zájem o tuto práci je dostatečný (lidé v seniorském věku i mladí lidé), i když není dobře finančně ohodnocená (na mzdy přispívá Plzeňský kraj – při větším počtu asistentů je nutné částku více dělit).
- Plná bezbariérovost je zajištěna v MŠ Luby (školka je nově zrekonstruovaná, vč. výtahu), je možné přijmout i dítě na invalidním vozíku. Jako bezbariérovou lze hodnotit také MŠ Národních mučedníků, vozíčkář zde ale umístěn být nemůže.
- V souvislosti s integrací je nutné zohledňovat kapacitu MŠ. Zákon ukládá, že v „klasické“ třídě může být max. 28 dětí. Pokud je ve třídě jedno zdravotně postižené dítě, maximální počet zůstává, při integraci více než jednoho dítěte musí být počet dětí ve třídě snížen max. na 23 dětí.
- V každém případě je nutná včasná komunikace s rodiči postiženého dítěte (a následně s asistentem), aby bylo možné vybrat vhodnou MŠ pro integraci (rozhodující je především druh postižení).
- MŠ by také uvítala včasné vyšetření dítěte v Pedagogicko psychologické poradně nebo Speciálně pedagogickém centru (Klatovské MŠ spolupracují s PPP Klatovy nebo SPC Plzeň a Horšovský Týn), aby se předešlo možným problémům. PhDr. Štětková (PPP – pracoviště Klatovy) upřesnila, že pokud jde o dítě se závažnějším problémem, PPP posílá takové děti

do specializovaných center (např. Raná péče, atd.). Další komunikace s MŠ už neprobíhá přes poradnu.

- Paní ředitelka MŠ by rovněž uvítala častější konzultace se Speciálně pedagogickým centrem kvůli těžce postiženým dětem. Vyšetření dítěte ve SPC se obvykle zúčastní nejen rodiče, ale také pedagog MŠ a asistent pedagoga, což je vnímáno jako velmi pozitivní. Pokud se jedná o akutní problém, snaží se pomoci rovněž PPP Klatovy. Koordinátorka Rané péče (středisko Plzeň), Bc. Silovská, nabízí možnost pomoci prostřednictvím terénních pracovníků, kteří jsou schopni poskytnout konzultace přímo asistentům pedagoga v MŠ (pokud jde o děti se zrakovým či kombinovaným postižením), **a to v případech, kdy by šlo o dítě z klientské rodiny (na žádost rodičů). V ostatních případech rádi pomohou s ohledem na časové možnosti (šlo by spíše o nárazovou pomoc).** Pro případy dětí s jiným postižením se pokusí oslovit kolegy z Rané péče Stodůlky, zda by byli schopni potřebné konzultace poskytovat.
- Paní ředitelka MŠ nevnímá jako problém, pokud by dítě do MŠ doprovázel jeho osobní asistent. Zatím s tím však nemají zkušenosti.

PhDr. Štětková, vedoucí pracoviště Klatovy Pedagogicko psychologické poradny, v této souvislosti zmínila obecnější problém v integraci dětí:

- Současný trend je postižené dítě integrovat. Jde o pozitivní krok, je však také třeba zohlednit skutečné potřeby dítěte a možnosti MŠ. V některých případech jsou takové děti v MŠ spíše nešťastné a integrace jim neprospívá. Také je třeba zohlednit možnosti pedagoga a potřeby ostatních dětí – pokud je ve třídě např. 10 dětí, pro které musí pedagog zajistit předškolní vzdělávání, dále 1 dítě s autismem a případně dítě ve věku 2,5 roku, je velmi náročné zvládnout denní program.
- Obecně je vnímáno, že narůstá počet autistických dětí. Důvodem je zřejmě přesnější a včasnější diagnostika a také snaha rodičů dítě integrovat do klasické MŠ. Veřejnost častěji přijde do kontaktu s takovými dětmi.

Paní ředitelka MŠ – Mgr. Luňáková uvedla, že před lety se snažila MŠ v Klatovech zřídit speciální třídu pro zdravotně postižené děti. Zájem ze strany rodičů o tuto třídu však nebyl dostatečný, upřednostňují integraci.

Nezájem ze strany rodičů o tzv. speciální třídy je nejen v MŠ, ale i na základních školách. Např. v Klatovech existuje speciální základní škola, počet dětí v ní však klesá. Je stále více prosazovaná integrace dětí, i když ne vždy je to přínosné (často nemá vyučující pro integraci vhodné podmínky, bývá narušeno celé vyučování). Dalším řešením bývá individuální vzdělávání postiženého dítěte v domácím prostředí (vyučujícím bývá nejčastěji jeden z rodičů, podmínkou je mít min. středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou).

Dle zákona musí spádová ZŠ přijmout postižené dítě a integrovat ho, pokud si tak rodiče přejí. MŠ takovou povinnost nemá a může tak pro případnou integraci stanovit podmínky.

Závěr: Je třeba zajistit včasnou komunikaci mezi MŠ a rodinou postiženého dítěte, aby bylo možné správně rozhodnout, do jaké MŠ může být dítě umístěno a zajistit zde vhodné podmínky pro integraci. Nedostatečnou kapacitu Speciálně pedagogického centra (konzultace) by mohla pokrýt organizace Raná péče (je třeba rozlišovat jednotlivá střediska podle typu postižení) – konkrétně středisko Plzeň podporu přislíbilo, p. Silovská zároveň prověří možnosti střediska Raná péče Stodůlky.

S ohledem na zkušenosti z dřívějších let by bylo dobré se pokusit zřídit spádovou speciální třídu ZŠ pro děti se zdravotním postižením.

2. Kapacita MŠ a předškolní vzdělávání dětí ze soc. vyloučených lokalit nebo ze sociálně slabých rodin

Paní ředitelka klatovských MŠ přiblížila situaci:

- Registruje nárůst rodin, které se přistěhovaly do Klatov. Zároveň tím narůstá počet dětí, které by mohly školku navštěvovat. MŠ se nebrání integraci dětí ze soc. slabšího prostředí. Problém vidí ve spolupráci s rodinami, resp. v jejich zodpovědnosti dítě do školky pravidelně posílat. Stává se, že pokud takové dítě přijde k zápisu a je přijato (často rodiny ani k zápisu nepřijdou), nedochází do školky pravidelně. Důvodem je hlavně neochota rodin platit školné, vzniká dluh.
- Vnímá však, že je potřebné a velmi přínosné, pokud dítě MŠ navštěvuje. Má tak šanci se dostat do jiného prostředí, zároveň je to dobrá příprava před vstupem do ZŠ.
- Uvítala by bližší spolupráci s organizací, která by mohla s takovou rodinou být více v kontaktu (Domus, sociální poradna, atd.), ideální forma kontaktu je terénní práce.
- Zároveň nesouhlasí s názorem některých obyvatel Klatov, že by úmyslně nebyla využita celá kapacita MŠ a místa byla „rezervována“. Naopak, pokud se během roku místo uvolní, hned je osloven neuspokojený zájemce a stav se doplňuje.

Pan Bc. Gruber (Oblastní charita Klatovy – Chapadlo) by uvítal zřízení speciální třídy (předškolíčky) pro děti ze sociálně slabšího prostředí. Děti bývají velmi živé. Paní ředitelka MŠ však v současné době nemůže zajistit odpovídající prostory, v MŠ není dostatečná kapacita. Pokud by však v budoucnu klesal počet dětí ve školkách, zřízení takové speciální třídy nevylučuje.

Závěr: Pracovnice mateřské školky v Klatovech mohou odkázat v případě potřeby rodiče ze sociálně slabšího prostředí na následující organizace:

DOMUS – Centrum pro rodinu Klatovy – Bc. Vachtlová (eliskavachtlova@domus-cpr.cz, tel: 739 455 568)

Oblastní charita Klatovy – sociální poradna – Mgr. Nováková (poradna@charitakt.cz, tel: 731 433 044)

Městský ústav sociálních služeb Klatovy – sociální poradna – Mgr. Vítková (vitkova@musskt.cz, tel: 737 554 823)

Zřízení speciálních tříd pro děti se sociálním znevýhodněním v MŠ v současné době není možné. Obecně se však snaží MŠ při integraci takových dětí spolupracovat a vycházet vstříc. PhDr. Štětková doporučuje, aby v rámci jedné třídy byly integrovány alespoň 2 děti ze soc. znevýhodněného prostředí, jedno dítě se může cítit osamělé (platí více pro integraci v ZŠ).

3. Sanační služby pro rodiny

V současné době zajišťuje sanační služby organizace DOMUS Klatovy. V současné době pracuje s 18 rodinami, čemuž odpovídá úvazek ve výši 1,5. Tento stav platí od dubna 2013, kdy došlo ke zvýšení úvazku, není tedy možné předpokládat v nejbližší době další navýšení.

OSPOD (MěÚ Klatovy) však v současné době pracuje s dalšími asi 20 – 30 rodinami, které by potřebovaly sanační službu.

Závěr: Organizace DOMUS by byla schopná navýšit kapacitu v případě, že se najdou dostatečné finanční zdroje. Jako potřebná se jeví pomoc města Klatovy.

4. Navazující služby pro děti s jinými poruchami, než poruchami učení, přetížení speciálních pedagogických center

Nejbližší speciálně pedagogická centra:

- a) SPC při ZŠ a MŠ Horšovský Týn (tel: 379 422 310, 379 422 048, barbora.kohoutova@zs-oshtyn.cz, eva.sladka@zs-oshtyn.cz): děti s mentálním postižením
- b) SPC OŠ, ZŠ a MŠ Zbůch, Macháčkova 43, Plzeň (tel: 377 539 337, plzen@spcnajdime.cz): klienti s tělesným postižením, více vadami, autismem
- c) SPC Plzeň, Lazaretní ul. 25 (tel: 377 263 569, 377 262 178, spczrak@volny.cz): děti se zrakovým postižením a vadami řeči
- d) SPC Plzeň, Vejprnická 56 (tel: 377 383 534, spcmach@volny.cz): děti s mentálním postižením a více vadami
- e) SPC Plzeň, Mohylová 90 (tel: 378 609 939, reditel@sluchpost-plzen.cz): děti se sluchovým postižením
- f) SPC Plzeň, Ke Špitálskému lesu 3 (tel: 377 260 069, 37 260 875, specms@mybox.cz): děti s vadami řeči (negativní zkušenost, že pokud dítě trochu mluví, odkazují klienta na logopedii – není vždy zcela dobré)

Uvedená centra se většinou nachází v Plzni, tzn. větší vzdálenost od Klatov. Zřizovatel SPC je Plzeňský kraj, navýšení kapacit či rozšíření o další centra se nepředpokládá.

PhDr. Štětková by rovněž uvítala zřízení střediska pro práci s lehčími případy dětí s autismem. PPP v současné době nemá program pro lehčí autisty, v takových případech doporučuje občanské sdružení ProCit Plzeň (Macháčkova 47, tel: 777 700 768, procit@centrum.cz). Těžší případy jsou řešeny právě přes SPC.

V souvislosti s autistickými dětmi byla zmíněna organizace ANA (Akademie nadání) Plzeň, Jiráskovo nám. 31 (MUDr. Smítková, tel: 604 612 205, info@akademie-nadani.cz), která pracuje s nadanými dětmi. I zde se objevují autisti.

Závěr: Možnosti zřízení SPC vč. zajištění potřebných finančních prostředků není možné řešit na úrovni tohoto jednání.

5. Nízkoprahové centrum pro předškolní děti, sociální centrum pro práci s dětmi nižšího školního věku z vyloučených lokalit a pro práci s mládeží

Zástupce Oblastní charity Klatovy – Chapadlo, Bc. Gruber, potvrdil již dříve zmíněný záměr, zřídit v Klatovech „předškoličku“ pro děti ze sociálně slabých rodin. Její zřízení je však vázáno na vyhlášení nového programovacího období v dotacích EU. Zatím však nejsou známy podmínky. Z předešlých jednání vyplynulo, že takové zařízení plánuje rovněž organizace Člověk v tísni.

Starší děti mohly v minulosti navštěvovat zařízení, které provozovalo Centrum sociální prevence. V současné době provozuje podobné zařízení „Chapadlo“ OCH Klatovy. Pro návštěvu

v tomto zařízení musí být sociální důvod a je třeba uzavřít anonymní smlouvu, což v předchozím zařízení nebylo požadováno.

Závěr: Je žádoucí, aby obě organizace (OCH Klatovy – Chapadlo a Člověk v tísni) svůj záměr zřídit „předškoličku“ vzájemně zkoordinovaly. Člověk v tísni v současné době provozuje v Janovicích nad Úhlavou (kde se nachází výrazná odloučená lokalita) školní klub. Bylo by tedy logické, pokud by zde zřídil i předškolní zařízení pro děti ze soc. slabšího prostředí (v současnosti v Janovicích n. Ú. funguje Klokánek). Při hledání vhodného prostoru pro takové zařízení by mohla pomoci Základní škola Janovice n. Úhlavou, kam takové děti dochází a která by mohla být dalším partnerem při realizaci tohoto záměru. Naopak OCH Klatovy by mohla zřídit předškoličku přímo v Klatovech. Doporučuje se rovněž oslovit zainteresovanou obec, kde se nachází vyloučená lokalita, a požádat ji o pomoc při vyjednávání s jejími majiteli.

6. Nedostatečná návaznost sociálních služeb

Jak již bylo zmíněno na předešlých setkáních, jednotlivé organizace se mezi sebou často moc neznají, tudíž chybí vzájemná informovanost a spolupráce. Jednou z možností, která byla navržena, bylo neformální setkání poskytovatelů, organizací a dalších institucí (zhruba 1 – 2x ročně).

Závěr: Účastníci taková neformální setkání vítají. Je nutné stanovit osobu či organizaci, která bude tato setkání organizovat.

7. Volnočasové aktivity pro rodiny

Paní Bc. Komaňská (město Klatovy) připravila přehled veřejných hřišť v Klatovech (viz příloha zápisu). Z přehledu vyplývá, že více takových hřišť je na okraji města, v centru se zdá být takových míst nedostatek. Častěji jde o dětská hřiště pro mladší děti. Hřiště u ZŠ a SŠ jsou přístupná po domluvě se správcem, přičemž je nutné hradit odpovídající poplatek.

Pan Gruber zdůraznil, že pro starší děti by dobře fungovalo volně přístupné místo s košem či brankami, kam by mohly děti či mládež kdykoliv přijít. Takováto hřiště ve městě nejsou k dispozici.

Závěr: Veřejná hřiště v Klatovech jsou více určená pro mladší děti, starší děti (zhruba od 14ti let) již nemají tolik prostoru - chybí volně přístupné místo s košem či brankami pro neorganizované aktivity mládeže.

Zpracováno dne: 20. 3. 2014

Zpracovala: Šárka Fremrová, koordinátorka

Ověřila: Ing. Tereza Eberlová, metodička

Přílohy: Veřejná hřiště v Klatovech
Volnočasové aktivity na Klatovsku

